

Van: Fietsersbond afd. Utrecht, de Kracht van Utrecht en insprekende leden van wijkraden bij de raadsinformatieavond op 8 april.

Aan: leden van de Commissie Stad en Ruimte

Betreft: Fietsen in Utrecht

Utrecht, 14 april 2014

Bij de afgelopen raadsinformatieavond bent u overladen met gegevens en wensen voor het fietsbeleid. Onderstaand vatten wij de belangrijkste punten samen.

Het fietsgebruik in Utrecht ligt nu op het gemiddelde niveau van Nederland.¹ Gezien de compactheid van de stad en de jonge bevolking zou het fietsgebruik veel hoger moeten zijn. In Utrecht wordt 20% van alle verplaatsingen met de fiets gedaan en 36% van alle verplaatsingen korter dan 7,5 km. Voor Leiden, Groningen en Zwolle zijn die cijfers 30% resp. 46%. Pas als het fietsgebruik met 50% stijgt kunnen we ons meten met de beste fietssteden van Nederland. Hoe kan het fietsgebruik in 4 jaar zoveel mogelijk stijgen?

Het doorfietsnet in de stad en de wijknetten

1. Start met het opknappen van de Cremerstraat, dat is een prima plan. Let wel op de aansluiting op Daalsetunnel en kruising met Thomas à Kempisweg, zie verder bij ACTUEEL.
2. Stel het doorfietsnet vast. Doorfietsroutes zorgen voor reistijdwinst, hebben weinig verkeerslichten, liefst minder dan 1 per 2 kilometer. Verbindende doorsteken (onder viaducten, nieuwe bruggen, maar ook verbeterde oversteek-mogelijkheden) zorgen voor een zo kort mogelijke reistijd. Die routes vormen een verbindend netwerk tussen wijken, economische kerngebieden en belangrijke bestemmingen. In 2012 is in co-productie tussen gemeente en bij verkeer betrokken inwoners een concept-ontwerp gemaakt.
  - a. Geef het doorfietsnet voor de zomer van 2014 een verdiepingsslag met alle bij verkeer betrokken organisaties en personen, zoals ondergetekenden.
  - b. Geef het daarna vrij voor een stadsbrede consultatie.
  - c. Stel het Doorfietsnet vast in College en Raad.
  - d. Zorg dat zoveel mogelijk routes van dit net in 2018 goed fietsbaar zijn. Leg ontbrekende delen aan en knap de routes knelpuntsgewijs op.

---

¹http://www.fietsberaad.nl/library/repository/bestanden/kaarten_Nederland_fiets_verplaatsingen_gemeenten_2004_tm_2008.pdf

3. Stel vervolgens de wijknetten en sternetten rond Rail-poorten en Rode-Loper-poorten² vast, in samenspraak met de wijkraden en bij verkeer betrokken personen en organisaties. Die verbinden in de wijk alle wijkbestemmingen aan elkaar en het doorfietsnet. De strooiroutekaart wordt hierop aangepast.
4. Voer dit jaar de quick-wins van “Wijken voor de fiets – Zuilen” uit³. Onder andere de Amsterdamsestraatweg wordt hiermee opgeknapt. Laat voor de andere wijken een vergelijkbare check van het fietsnet uitvoeren. Voer die quick-wins in deze collegeperiode uit.

Met deze maatregelen heeft de stad in 2018 een Doorfietsnetwerk⁴, dat aan hoge kwaliteitseisen voldoet, reistijdwinst oplevert en aansluit op zowel het Doorfietsnet in regio en provincie als het integrale OV-netwerk in de regio (IC-Sprinters / Randstadspoor / Tram en HOV).

Luchtkwaliteit: verhoog zo snel mogelijk (voor 2015) het fietsgebruik in de stad.

5. Stel stoplichten veel beter af voor fietsers (2x groen per cyclus, rechtsaf door rood vrij, et cetera). Communiceer de resultaten naar de bewoners.
6. Reageer adequaat op onderhoudsklachten en koppel de genomen maatregelen terug aan de melder. Laat de genomen maatregelen zien via bijvoorbeeld de gemeentewebsite.
7. Verbeter de luchtkwaliteit voor fietsers: stuur brommers naar de rijbaan. Doe dat volgens de landelijke Duurzaam-veilig richtlijn ook op 2x2 wegen. Haal snorfietsen van vrijliggende fietspaden af. Ga hierop handhaven. Maak brom- en snorfietsgebruik verder onaantrekkelijk door hen betaald te laten parkeren in parkeergarages.

Onderhoud en borging

8. Zorg dat bij onderhoud én bij projecten (bouw, stadsvernieuwing, verkeer, ...) het verbeteren van fietsroutes van wijk- en doorfietsnet altijd meelift. Utrecht laat hier nu standaard kostbare kansen liggen. Organiseer het.
9. Zorg dat de eisen aan fietsroutes in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) worden opgenomen. Het wordt op dit moment gereviseerd.
10. Zorg dat actuele fietsontwerp-kennis⁵ goed bekend is onder ontwerpers en betrokken medewerkers in wijken. Laat het streven naar een hoger fietsgebruik leven in de organisatie.

---

² [Zie de tekstbijdragen in de RIA-bundel dd 8 april, \(link\)](#)

³ http://www.fietsersbond.nl/sites/default/files/bijlagen_vwdf_utrecht_noordwest_15122011.pdf

⁴ Behoudens enkele fietsbruggen, die naar verwachting in 2020 kunnen worden opgeleverd.

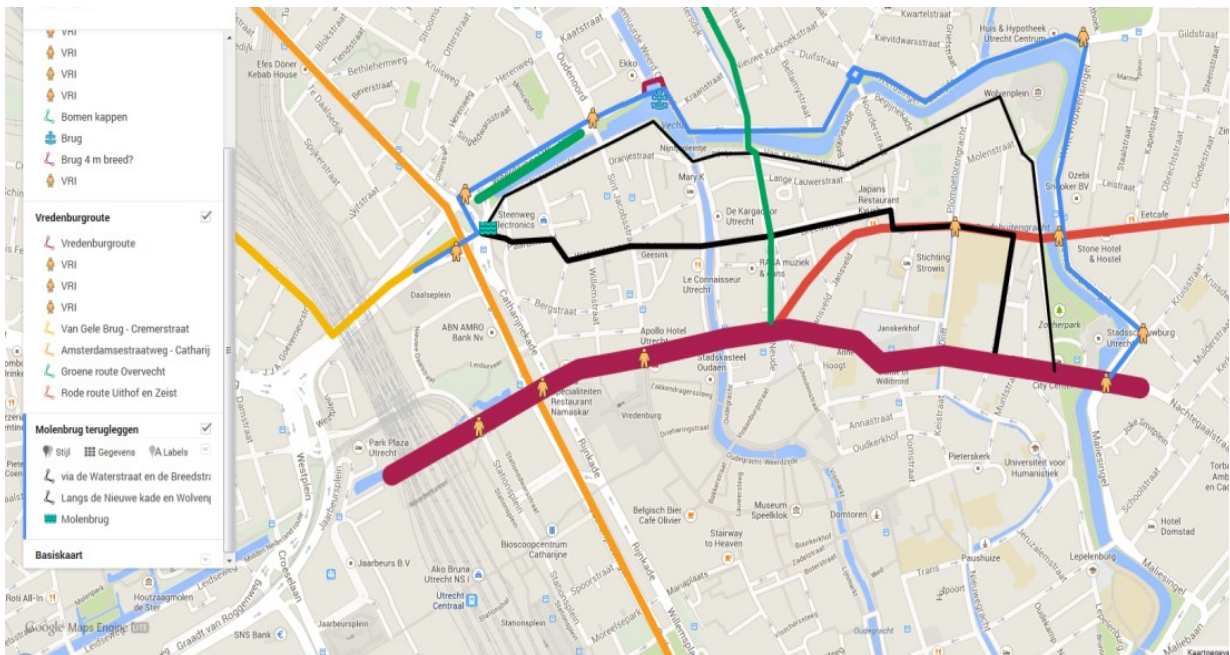
⁵ Bijvoorbeeld <http://www.crow.nl/publicaties/ontwerpwijzer-fietsverkeer>

11. Evalueer het aanleggen van de Top-5 routes, zowel op het gebied van aanpak, proces en tempo, als op de kwaliteit van het eindresultaat. Op welke wijze kan het werktempo en de kwaliteit worden geborgd nu het ontwerpen van infrastructuur niet meer mag worden uitbesteed aan ingenieursbureaus als Tauw en Goudappel Coffeng?

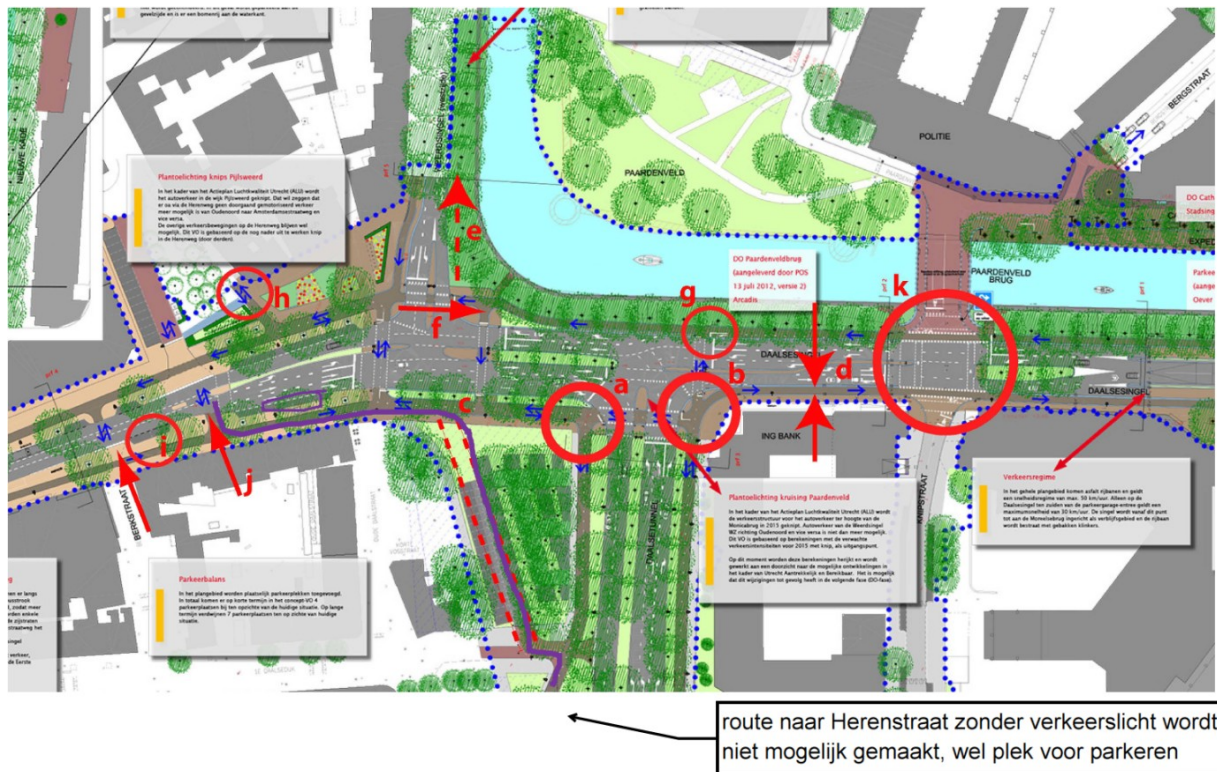
Actueel, in 2014 aanpakken:

12. Zorg dat er bij de spoorverdubbeling bij de Gele brug een fietsroute aan de brug wordt gehangen en op niveau blijft over de Cartesiusweg, vanaf Leidsche Rijn tot in de Cremerstraat. Zorg tevens voor een soepele verbinding van de Cremerstraat met de Daalsetunnel.
13. De route tussen Paardenveld en “Oost” verdwijnt eerdaags. Er is direct een goede alternatieve verbinding nodig. Terugleggen van de Molenbrug (verbinding over de huidige Catharijnekade naar Paardenveld en verder de zwarte routes) lijkt ons effectiever en haalbaarder dan de Singelring (via Weerdsingel – blauwe route). Voor de Singelring moet u zeer waarschijnlijk bomen kappen op de Weerdsingel en een brede fietsbrug over de Weerdsingel heen aanleggen. De nieuwe situatie op Paardenveld moet een top-5 fietsroute waardig worden. De geplande situatie wordt dat volgens ons niet. Op de volgende pagina treft u een overzicht van de verwachte problemen op die kruising.

Kaart: Singelroute (Blauw), route Nieuwekade – Wolvenplein (bovenste zwarte route) en route Waterstraat - Breedstraat (onderste zwarte route).

Kaart: Situatie rond Paardenveld (boven) en Daalsetunnel (onder), met rechts van het midden de nieuw aan te leggen Paardenveld Brug.

- a) Weinig opstelruimte op kruisingen Daalsetunnel.
- b) Weinig opstelruimte kruising Daalsesingel - afslag auto's Daalsetunnel naar rechts - meteen weer fietsoversteek - krijgt deze oversteek ook stoplichten? Als de auto's die rechtsaf naar Daalsesingel willen, groen krijgen op de Daalsetunnel gaan ze doorrijden en moeten vervolgens na 10 meter weer stoppen. Deze situatie is er nu ook met als gevolg dat er elke keer meer auto's doorrijden dan in de opstelruimte past. Dan blokkeren ze de fietsoversteekplaats.
- c) 2-richtingsfietspad uit Daalsetunnel langs de rijbaan- geblokkeerd door wachtende fietsers op de kruising – houdt het fietspad op huidige plek.
- d) Op Daalsesingel 1-richtingsfietspaden - breedte fietspaden op Daalsesingel is 2,5m, zou 3,5 a 4 meter moeten zijn volgens de CROW-richtlijn (Tekenen voor de Fiets, >750 fietsen in spits, hoofd fietsroute Utrecht). Of worden het fietsstroken langs een 50-km weg, net als op de [Catharijnesingel](#)? Dat is niet veilig.
- e) Op de Weerdsingel is er geen fietspad richting oosten.
- f) Oversteek Weerdsingel is slechts in een richting. Welke route moet je rijden van Basisschool De Pijlstaart naar de binnenstad?
- g) Weinig opstelruimte Daalsesingel richting Daalse tunnel.
- h) Herenweg 2- richtingen fietsen, maar ook 2-richtingsverkeer auto's. Is de weg breed genoeg?
- i) Ontbrekende fietsrekken bij supermarkten.
- j) Oversteekmogelijkheden Amsterdamsestraatweg altijd fiets tegenover auto-in en uitrit.
- k) Verbinding Daalsetunnel met Paardenveld alleen via Paardenveldbrug, dus via distributie-vrachtwagens - geen opstelruimte voor fiets, als je op de Daalsesingel fietst en naar links wilt oversteken.

Er zijn nieuwe parkeerplekken in het groen van het Daalsepark getekend (het groen tussen de beide rijrichtingen van de huidige Daalsetunnel; dit zijn plekken die ooit zijn aangelegd voor bewoners Wijk C, maar nooit werden gebruikt). De nieuwe plekken zijn op de tekening verbonden met Eerste Daalsedijk en ook met weg Daalsetunnel: Er ontstaat een sluiproute parallel aan de Amsterdamsestraatweg! Bovendien kruisen de auto's die hier rijden het fietspad vanuit Cremerstraat richting Paardenveld.

Hoe zit het met fietsroute vanuit het station? Het staat niet op tekening, maar komt er een oversteek op Smakkelaarsveld richting Paardenveld? En moeten dan de 7.000 fietsers langs de distributie route naar Tivoli?

Het grootste knelpunt zit in het principe: De singel is in het verleden gedempt om het autoverkeer te kunnen faciliteren naar het stationsgebied. Er werd de fysieke ruimte gemaakt, die nodig was voor het verkeersvolume met bestemming HC. Nu wordt de singel teruggebracht, maar het verkeer wordt niet verminderd, er worden zelfs meer parkeerplekken gebouwd op dit moment. Dat betekent dat het verkeer vastloopt door minder rijstroken; maar ook dat er geen ruimte overblijft voor fatsoenlijke fietspaden, voetpaden en niet gesproken wordt over een groene zone naast de singel.